

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 10 maart 2021
Portefeuille(s): Water
Portefeuillehouder(s): Dhr. Egbert de Vries
Behandeld door: Waternet (Bestuurlijke.Zaken.Amsterdam@Waternet.nl)
Onderwerp: Voortgang digitale veiligheid Waternet

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 3 december 2020 bent u door mijn voorganger geïnformeerd over de stand van zaken rondom de digitale veiligheid van Waternet. Met deze brief informeer ik u over wat er sinds december 2020 is opgepakt met betrekking tot:

1. het in beeld brengen en mitigeren van risico's voor digitale veiligheid op de korte termijn,
2. de aanstelling van een Chief Information Officer (CIO),
3. de integrale digitaliseringsaanpak voor de langere termijn,
4. de bestuurlijke betrokkenheid bij digitale veiligheid in het bijzonder en digitalisering in het algemeen,
5. de evaluatie van de governance van Waternet,
6. de strekking en duiding van het recent gepubliceerde artikel van onderzoeksplatform Follow the Money (9 februari jl) over de digitale veiligheid van Waternet.

Elk van de bovenstaande zes punten wordt in deze brief toegelicht. Het algemeen bestuur van waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), eveneens bestuurlijk opdrachtgever, zal parallel aan deze brief door het dagelijks bestuur van waterschap AGV geïnformeerd worden over de laatste stand van zaken op bovengenoemde onderdelen.

Ad 1. In beeld brengen en mitigeren van risico's voor digitale veiligheid op de korte termijn

Prioritering en uitvoering door taskforce

In december 2020 zijn door het Stichtingsbestuur¹ van Waternet maatregelen genomen met betrekking tot de digitale veiligheid van Waternet. Waternet heeft vervolgens verschillende acties (versneld) in gang gezet. Begin december is een interne taskforce ingesteld, bestaande uit diverse experts op het gebied van kantoorautomatisering, procesautomatisering, IT-infrastructuur en de inhoudelijk betrokkenen van de digitaliseringsopgave, tijdelijk aangestuurd door de directeur

¹ In het Stichtingsbestuur heeft naast de wethouder water van de gemeente Amsterdam ook de dijkgraaf van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, de heer Van den Top, en de onafhankelijk voorzitter, de heer Den Blanken, zitting.

Dienstverlening van Waternet. Deze taskforce kreeg de opdracht om op basis van alle conclusies en aanbevelingen uit recente onderzoeken en adviezen² te bepalen wat met voorrang aangepakt zou moeten worden en daar ook uitvoering aan te geven. Op 15 februari jl. ben ik in het Stichtingsbestuur door de directie van Waternet over de voortgang geïnformeerd.

Risico's en weerbaarheid

Waternet werkt al geruime tijd aan een grote digitaliseringsopgave en had een aantal risico's met betrekking tot de digitale veiligheid ook in beeld. Het ontbrak echter aan een heldere prioritering en aan een systematische aanpak van de uitvoering van noodzakelijke maatregelen. De artikelen van Follow the Money uit het najaar van 2020 en de aanvullende onderzoeken hebben Waternet ervan bewust gemaakt dat een versnelling noodzakelijk is om op het gewenste veiligheidsniveau te komen en daarmee de digitale weerbaarheid te vergroten. Meer concreet: het doel is de informatie waar Waternet over beschikt (zoals klantgegevens) en processen die Waternet uitvoert te beschermen tegen aanvallen van buitenaf, misbruik of verstoringen door bijvoorbeeld stroomuitval. En daarnaast ervoor te zorgen dat eventueel verstoorde processen zo snel mogelijk hervat worden indien er sprake is van een aanval, misbruik of verstoring.

Prioritering urgente risico's eerste kwartaal

De bovengenoemde taskforce heeft op basis van alle beschikbare informatie een lijst opgesteld met alle noodzakelijke (proces)verbeteringen. Aan de hand van drie criteria is bepaald wat de meest urgente risico's zijn die op korte termijn (eerste kwartaal 2021) aangepakt moeten en kunnen worden. Deze criteria zijn: de bedrijfscontinuïteit (assets), digitale veiligheid (kans op hacken) en datalekken (bescherming datasets).

Concrete verbeteringen

Sinds december 2020 is al een aantal 'quick wins' in de vorm van geïmplementeerde verbeteringen gerealiseerd. Op de kantoorautomatisering zijn diverse verbeteringen aangebracht om de omgeving robuuster te maken. De Windows 7 machines zijn uitgefaseerd, de servers hebben geen ongelimiteerde toegang tot het internet, de eisen van de wachtwoorden zijn aangescherpt en de procedure voor het uitvoeren van de security updates voor Microsoft wordt strikter nageleefd. Daarnaast is gestart met het implementeren van een centrale toegangsbeveiliging voor alle IT-systemen. Op procesautomatisering wordt het beheer op de digitale systemen van de drinkwaterproductie gemonitord op digitale dreigingen.

Inrichting Security Operations Center

Een andere belangrijke ontwikkeling is de totstandkoming van een Security Operations Center (SOC). Een SOC is een organisatie die bestaat uit mensen, middelen en processen gericht op het bewaken van de digitale omgeving en het acteren op meldingen die daaruit voortkomen. De scope en taken die een SOC uitvoert, ligt aan de behoefte van de organisatie. Hackers ontwikkelen

² Onderzoek Accenture, eerder uitgevoerde en recente penetratietesten (pentesten), het advies van de heer Gorter (onafhankelijk adviseur van het Stichtingsbestuur voor dit onderwerp), aangevuld met bestaande plannen, rapportages en opgaven ten aanzien van privacy en security binnen Waternet.

steeds nieuwe aanvalsmogelijkheden en penetratiescenario's om netwerken, firewalls, webservers, mailservers en applicaties binnen te dringen. Het SOC is een belangrijk instrument om afwijkingen in IT-systemen real time te detecteren en daar direct op te reageren en van te leren, om bij een volgende aanval weer beter voorbereid te zijn. De voorbereidingen voor een SOC zijn in december 2019 gestart. In augustus 2020 is de kwartiermaker SOC van start gegaan.

Met de berichtgevingen van Follow the Money is de inrichting van het SOC versneld. Het resultaat hiervan is dat er op dit moment al meer (toe)zicht is op de digitale veiligheid van de infrastructuur van de kantoorautomatisering en procesautomatisering van drinkwater dan bij de publicatie van het eerste artikel het geval was. De aansluiting van de andere belangrijke systemen van de bedrijfsonderdelen (bijvoorbeeld systemen voor afvalwater, maar ook kantoorautomatisering) op het SOC is ingepland. De afhandeling van de bevindingen van het SOC is in de lijn belegd.

IT Service Management

Met de start van de digitaliseringsopgave zijn de beheerprocessen decentraal belegd in de teams. De teams werken autonoom waardoor het standaard beheer niet integraal wordt uitgevoerd en versnippering in het beheer is ontstaan. Er is gestart, conform de recente aanbevelingen, met het integraal inrichten van servicemanagementprocessen. IT Service Management (ITSM) betreft het procesmatig aansturen van de werkwijze van IT-beheer. Hier worden onder andere de processen incident-, lifecycle-, change-, configuratie- en patch management in opgenomen. Dit alles zorgt voor een betere control op het beheer van de standaard beheerprocessen.

Roadmap voor noodzakelijke maatregelen 2021

Voor het resterende deel van de lijst met noodzakelijke verbeteringen is bepaald welke minder urgent maar wel van belang zijn om aan het eind van dit jaar Waternet-breed de digitale weerbaarheid te hebben verhoogd. Deze verbetermaatregelen zijn vertaald in een roadmap voor 2021.

Vertrekpunt voor deze roadmap is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid ³ (BIO). Het Waterschap AGV heeft de plicht om de BIO te gebruiken. Als uitvoeringsorganisatie heeft Waternet dezelfde verplichting. Er wordt voor de BIO een score van 0 tot 5 gehanteerd, wat aangeeft in welke mate beheerprocessen ten behoeve van een goede informatiebeveiliging aantoonbaar op orde zijn. Het uitvoeren van de noodzakelijke activiteiten draagt bij aan de ambitie van Waternet om het volwassenheidsniveau van de BIO te verhogen van 1,54 naar gemiddeld 3. Een volwassenheidsniveau van 3 betekent dat beheersmaatregelen zijn gedocumenteerd en op gestructureerde en geformaliseerde wijze worden uitgevoerd. Hiermee is de opzet, bestaan en effectieve werking van de genomen maatregelen aantoonbaar. Of Waternet een hoger volwassenheidsniveau moet nastreven is een beslissing die door de opdrachtgevers van

³ Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO vervangt de bestaande baselines informatieveiligheid voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies. Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normering. De verplichting die gekoppeld is aan de BIO is dat iedere overheidsorganisatie een plan moet opstellen om de weerbaarheid te vergroten.

Waternet moet worden genomen omdat dit een afweging van risico's en kosten betreft (hoe hoger de BIO score, hoe meer capaciteit en middelen nodig zijn om dat niveau te bereiken).

Uitgaande van een BIO score van gemiddeld 3 is voor het bepalen van alle noodzakelijke acties gekeken naar:

- Wat er noodzakelijk is in het kader van de lopende bedrijfsvoering;
- Wat er gedaan moet worden om te voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van security, privacy en archivering;
- Wat er gedaan moet worden om compliant te zijn met betrekking tot overige wet- en regelgeving;
- Welke digitaliseringsontwikkelingen daarbovenop noodzakelijk zijn;
- Wat overige wensen zijn.

De noodzakelijke acties worden op dit moment vertaald in benodigd budget, capaciteit en planning en opgenomen in een integrale roadmap voor 2021. De aanpak van urgente risico's zoals in de vorige paragraaf beschreven, is hier ook onderdeel van.

Voortgangsrapportages

Over de voortgang van de digitale transformatie, inclusief de opgaven voor de digitale veiligheid, wordt sinds 2018 elk half jaar gerapporteerd aan het Stichtingsbestuur. De IT-opgave is echter breder dan onder de noemer van de digitale transformatie tot nu toe is gevat. En waar tot voor kort vooral gerapporteerd werd over de voortgang van in gang gezette acties, is en wordt nu gewerkt aan:

- Real time inzage in de voortgang van alle acties;
- Inzicht in de impact op de digitale weerbaarheid.

Met name het tweede punt is bestuurlijk relevant omdat hiermee inzage gegeven wordt in wat alle procesverbeteringen en investeringen concreet opleveren voor de verkleining van risico's ten aanzien van de primaire taken van Waternet en zijn klanten. Het risicoprofiel - dat nog bepaald moet worden (zie onderdeel ad. 3) - zal daarvoor het referentiekader vormen. Met de verbeterde voortgangsrapportages zullen zowel het Stichtingsbestuur als de besturen van de gemeente Amsterdam en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) geïnformeerd worden over de voortgang.

Extra menskracht

Op een aantal punten was het op korte termijn noodzakelijk om te investeren in extra menskracht:

- Er is een portfoliomanager ad interim aangewezen om alle noodzakelijke acties versneld en in samenhang op te pakken;
- Er is een nieuwe Operations Security Officer (OSO) aangesteld om erop toe te zien dat de juiste maatregelen in het kader van BIO worden uitgevoerd op operationeel niveau;
- Er is een security architect aangesteld voor het opstellen en uitvoeren van één aanpak voor informatiebeveiliging op de IT-infrastructuur.

Ad 2. De aanstelling en van een Chief Information Officer (CIO)

Selectieproces CIO

In december 2020 is direct gestart met de werving van een Chief Information Officer (CIO) ad interim, als toevoeging aan het directieteam van Waternet. In afstemming met het Stichtingsbestuur en de CIO van Amsterdam is een profiel opgesteld en heeft er werving plaatsgevonden met ondersteuning van bureau Chasse. In de selectiecommissie had naast de algemeen en de financieel directeur van Waternet ook de CIO van Amsterdam en de strategisch adviseur digitalisering vanuit het Stichtingsbestuur zitting. De voorkeurskandidaat is voor goedkeuring aan de leden van het Stichtingsbestuur voorgelegd, alsmede aan de OR van Waternet. De heer Ravensbergen, werkzaam bij I-Interim Rijk, is op 22 februari 2021 als CIO ad interim op detacheringsbasis bij Waternet gestart. Zijn contract loopt tot en met het einde van dit jaar. Omdat dit een structurele functie betreft, zal tijdig gestart worden met de werving van een permanente opvolger.

Opdracht CIO

De opdracht aan de nieuwe CIO is op hoofdlijnen de volgende. Hij wordt verantwoordelijk voor:

- De integrale aansturing en totstandkoming van een nieuwe IT-organisatie. Deze nieuwe IT-organisatie is een combinatie van digitale dienstverlening, informatietechnologie (IT) en Operationele Technologie (OT).
- De visie op digitalisering, het strategisch beleid, het beheer van de gemeenschappelijke informatievoorziening van de organisatie en de daarvoor ingezette informatiesystemen.
- Data-management, IT-portfoliobeheer, IT-investeringsbeheer en risicobeoordeling.

De CIO werkt, in nauwe afstemming met de Chief Information Security Officer (CISO) van Waternet, de CISO van de gemeente Amsterdam, de strategisch adviseur digitalisering van het Stichtingsbestuur en het Waterschapshuis (de gezamenlijke IT-organisatie van de waterschappen) aan een overkoepelende IT-beveiligingsstrategie voor Waternet en de realisatie daarvan.

Ad 3. De integrale digitaliseringsaanpak voor de langere termijn

Digitaliseringsstrategie

In navolging van de huidige aanpak voor digitalisering (2018-2020), is voor de komende periode (2021) een nieuwe digitaliseringsstrategie voorzien. Dit is onderdeel van het takenpakket van de nieuwe CIO. Deze strategie stond eerder gepland voor het einde van vorig jaar, maar toen lag noodgedwongen de prioriteit bij specifiek de digitale veiligheid.

Risicoprofiel

Op dit moment wordt gewerkt aan het formuleren van een risicoprofiel. Dat is het ambitieniveau tot waar risico's acceptabel worden gevonden, afgewogen tegen de impact op de bedrijfscontinuïteit. Het niveau bepaalt het benodigd budget en de noodzakelijke inspanning (tempo). De bepaling van het risicoprofiel is dus een bestuurlijke beslissing. In overleg met zowel

de gemeente Amsterdam als het waterschap AGV zal hierover in de komende maanden besluitvorming plaatsvinden. Deze bestuurlijke kaders vormen het vertrekpunt en referentie voor de op te stellen strategie. De strategie zelf en het bijbehorende budget en dekkingvoorstel zullen medio 2021 ter vaststelling worden voorgelegd aan de gemeenteraad van Amsterdam en het algemeen bestuur van AGV.

Aanvullende audit IT-systemen

Zoals in december reeds is aangekondigd door het Stichtingsbestuur, zal er een aanvullende audit op de IT-systemen plaatsvinden. De onderzoeksvraag is door de strategisch adviseur digitalisering van het Stichtingsbestuur uitgewerkt. Op dit moment wordt het aantal te onderzoeken netwerken en systemen geïnterpreteerd, zodat marktpartijen een aanbidding kunnen doen. Begin april 2021 moet dit leiden tot een keuze voor een partij die de audit zal uitvoeren. De audit zelf zal naar verwachting in april en mei 2021 plaatsvinden. Medio juni 2021 volgt vervolgens de rapportage en presentatie aan het Stichtingsbestuur.

Programmatische aanpak

In de tweede helft van dit jaar zal de CIO een uitvoeringsprogramma opstellen voor de realisatie van een integrale IT-organisatie en werkwijze voor de komende jaren op basis van de hier bovengenoemde strategie. Onderdeel daarvan is een kalender met audits en de vertaling van de uitkomsten van eerdere en nog uit te voeren aanvullende audits op IT-systemen. Ook het in beeld brengen en houden van risico's en impact hebben in dit programma een plek. Hierdoor wordt voor de besturen ook beter inzichtelijk welke keuzes gemaakt moeten worden.

Onderzoek ILT

In haar brief van 17 december 2020 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de Tweede Kamer geïnformeerd over het onderzoek van de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) over de digitale veiligheid bij Waternet. Het onderzoek bestaat uit verschillende stappen: vooronderzoek, veldwerk, analyse en rapportage (inclusief hoor en wederhoor). In maart 2021 wordt dit onderzoeksrapport naar verwachting opgeleverd. Ook deze uitkomsten zijn input voor het programma dat wordt opgesteld door de CIO. U wordt uiteraard over de uitkomsten van dit onderzoek geïnformeerd.

Afstemming CISO Amsterdam en mandaat CISO Waternet

De CISO van de gemeente Amsterdam ziet toe op de stappen die Waternet zet. Daartoe vindt tweewekelijks overleg plaats met de CISO's van Waternet en Amsterdam. In dit overleg wordt de voortgang van de aanpak van de urgente risico's besproken. Ook zorgt dit overleg voor meer afstemming over de lopende bedrijfsvoering.

In de brief van 3 december schreef het Stichtingsbestuur tot de conclusie te zijn gekomen dat een dwingend mandaat van de CISO van Waternet met rapportageverplichting naar de bestuurlijk opdrachtgevers noodzakelijk is. De nieuwe CIO zal een voorstel doen hoe dit kan worden vormgegeven.

Vergroten veiligheidsbewustzijn

Een belangrijk element uit de brief van 3 december is het vergroten van het veiligheidsbewustzijn binnen Waternet. Waar dit bewustzijn voor de fysieke beveiliging van onder andere assets goed ontwikkeld is, is dat voor digitale veiligheid nog niet op het gewenste niveau. Het veiligheidsbewustzijn moet organisatie-breed op een hoger peil gebracht worden. Sinds enkele jaren wordt hier ook al meer aandacht aan besteed binnen Waternet. Zo zijn periodieke onlinecursussen over digitale veiligheid en veilig thuiswerken voor alle Waternetmedewerkers verplicht. Dat is echter niet genoeg. Het gaat ook om de dagelijkse praktische handelingen, zoals het goed afsluiten van computers, clean desk policy en zorgvuldig omgaan met devices en wachtwoorden. Monitoring is belangrijk. Het meten van vorderingen op dit gebied zal integraal onderdeel uitmaken van komende audits met betrekking tot de digitale veiligheid.

Ten aanzien van houding en gedrag wordt gewerkt aan het eerder escaleren van gesignaleerde tekortkomingen, het bespreken van dilemma's, het organiseren en stimuleren van tegenspraak en het eerder signaleren dat er sprake is van een bestuurlijke dimensie. Ook wordt nog sterker ingezet op het bewustzijn dat aandacht voor digitalisering een integraal onderdeel is van de primaire processen. Daarnaast is de CISO aanwezig bij het wekelijks overleg tussen directieleden, afdelingshoofden en strategische programmamanagers om een toelichting te kunnen geven op de voortgang met betrekking tot digitale veiligheid.

Budget

Voor de versnelling in het verhogen van de digitale veiligheid bij Waternet is extra budget nodig. Dit betreft een budgetverhoging in het gemeentelijke programma Riool en drinkwater. In de Voorjaarsnota 2021 zal hiervoor een globale raming worden opgenomen, die voor de begroting 2022 verder zal worden uitgewerkt.

Ad 4. Bestuurlijke betrokkenheid digitale veiligheid en digitalisering*Digitalisering als verantwoordelijkheid afzonderlijke besturen*

Het besef dat digitalisering tot de primaire taken van Waternet behoort en geen onderdeel van de bedrijfsvoering (meer) is, is in de afgelopen maanden zowel ambtelijk als bestuurlijk toegenomen. De consequentie daarvan is dat besluitvorming daarover niet in het Stichtingsbestuur maar in de afzonderlijke besturen van de beide opdrachtgevers dient plaats te vinden.

Verschillen in betrokkenheid AGV en Amsterdam

Beide opdrachtgevers hechten veel belang aan het oplossen van de risico's van digitale veiligheid, de totstandkoming van een integrale IT-organisatie en een programmatische aanpak van de digitaliseringsopgave. Tegelijkertijd is de betrokkenheid op niveau van de gemeenteraad van Amsterdam en het algemeen bestuur (AB) van waterschap AGV verschillend ingericht. Dit heeft voor een deel te maken met het feit dat AGV de uitvoering van al zijn taken heeft belegd bij Waternet, terwijl dat voor de gemeente Amsterdam niet het geval is. Alleen de (meeste) watertaken worden door Waternet uitgevoerd, alle andere taken liggen bij de verschillende onderdelen van de gemeente Amsterdam.

Werkgroep AB AGV

Het algemeen bestuur van AGV heeft in december een werkgroep ingesteld die de bestuurlijke aspecten van digitalisering inventariseert vanuit de vraag: "hoe kan het AB zijn taakstellende en controlerende taken op het gebied van digitalisering en cybersecurity goed invullen?". Op 31 maart is een commissievergadering gepland waarin onder meer de bevindingen van de werkgroep worden gedeeld en besproken met het AB.

Periodieke bestuurlijke terugkoppeling en prioriteitstelling

Op bestuurlijk niveau wordt periodiek een project portfolio overleg gepland. Aan dit overleg nemen de nieuwe CIO van Waternet, de CISO's van Waternet en Amsterdam, de portefeuillehouder digitalisering van waterschap AGV, de strategisch adviseur van het Stichtingsbestuur en binnenkort ook ondergetekende deel. In dit maandelijkse overleg geeft Waternet updates over de lopende (reparatie) acties. Ook wordt in dit overleg de resource allocatie (mensen en middelen), financiering en prioriteitstelling (risico en impact gebaseerd) bepaald van lopende en nieuwe projecten.

Ad 5. Evaluatie van de governance van Waternet*Aanleiding herijking bestaande besturing*

Naast de uitdagingen op het gebied van cybersecurity, is ook in de eerdergenoemde brief aan de gemeenteraad aangegeven dat het noodzakelijk is dat de gemeente Amsterdam en het waterschap AGV de samenwerking via Stichting Waternet evalueren en herijken. Deze evaluatie staat in het perspectief van nieuwe maatschappelijke opgaven die raken aan de watertaken van de beide opdrachtgevers, bredere ontwikkelingen in het openbaar bestuur en aan fiscaal-juridische aspecten. Er wordt gekeken wat de betekenis daarvan kan zijn voor de vorm en inrichting van die samenwerking.

Op bestuurlijk niveau ontmoeten Amsterdam en AGV elkaar nu in het Stichtingsbestuur, waar keuzes en toezicht op de bedrijfsvoering plaatsvindt. De vraag is of dit ook in de toekomst de wenselijke vorm van samenwerking is. Daarnaast groeit de behoefte aan kaders vanuit de bestuurlijk opdrachtgevers op onderwerpen die tot nu toe werden geduid als uitvoeringszaken, zoals digitalisering, personeelsbeleid en inkoopbeleid. Dat geldt zeker ook voor de aanpak van maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, bodemdaling en droogte. Het cybersecurity dossier heeft de urgentie van deze evaluatie en herijking nog eens versterkt.

Opdracht en ontwikkeling procesontwerp

Op dit moment is prof. dr. Marcel Boogers (hoogleraar Innovatie en regionale overheden aan de Universiteit Twente, tevens als adviseur verbonden aan bureau Necker van Naem) gestart met een verkenning hoe het proces van herijking van de governance van Waternet⁴ er uit zou kunnen zien.

⁴ Ook wel het Waternet 3.0 traject genoemd.

Het totale proces bevat ook de evaluatie van de drie aspecten die genoemd zijn in de brief van het Stichtingsbestuur van 3 december 2020:

1. de aansturings- en verantwoordingsrelaties tussen de gemeente Amsterdam en het waterschap AGV enerzijds en Waternet anderzijds;
2. de organisatie- en directiestructuur van Waternet;
3. de organisatiecultuur van Waternet.

Het streven is dat dit herijkingsproces een gezamenlijk proces van de gemeente Amsterdam en het waterschap AGV wordt. Hiervoor heeft de heer Boogers inmiddels verschillende gesprekken gevoerd met betrokkenen vanuit de gemeente Amsterdam en waterschap AGV. Op basis van deze gesprekken is een advies voor de evaluatieopdracht en de procesarchitectuur in de maak dat besproken zal worden met de bestuurlijke opdrachtgevers. Over de scope, aanpak en bestuurlijke en ambtelijke aansturing van dit traject wordt u separaat geïnformeerd. De heer Mager namens het waterschap AGV (lid dagelijks bestuur) en ondergetekende namens de gemeente Amsterdam zijn gezamenlijk bestuurlijk trekker van dit proces. Hiervoor zal in de komende periode regulier bestuurlijk overleg plaatsvinden.

Rekenkameronderzoek rioleringstaken

De Rekenkamer van de gemeente Amsterdam heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering en de governance van de gemeentelijke rioleringstaken. Riolering heeft een belangrijke rol in de samenleving. Het aanleggen, beheren en onderhouden van het rioolstelsel betreft een omvangrijke en uitdagende taak voor de gemeente.

In dit rekenkameronderzoek staan twee vragen centraal: 1) in hoeverre worden de rioleringstaken adequaat uitgevoerd. En 2) in hoeverre is de wijze waarop de gemeente de rioleringstaken heeft ingericht en aanstuurt adequaat. Dit onderzoek loopt nog en bevindt zich in de fase van feitelijk wederhoor. Wanneer het onderzoek is afgerond zullen de conclusies en aanbevelingen meegenomen worden in de herijking en evaluatie van de governance van Waternet. Datzelfde geldt overigens ook voor de voor de governance relevante uitkomsten van het onderzoek van de ILT naar de digitale veiligheid van Waternet in relatie tot de drinkwatertaken.

6. Strekking recent artikel Follow the Money

Strekking derde artikel

Op 9 februari is een derde artikel van het onderzoeksplatform Follow the Money (FTM) verschenen. Het artikel schetst een beeld van wat er sinds het verschijnen van het eerste artikel in september 2020 aan acties en ingrepen heeft plaatsgevonden en welke kanttekeningen FTM daarbij plaatst. In het artikel worden vooral vraagtekens gezet bij de onafhankelijkheid en het niet openbaar zijn van het vertrouwelijke onderzoeksrapport van Accenture. Dit rapport is vertrouwelijk omdat het bedrijfsgevoelige informatie bevat. Tevens wordt de positie van de onafhankelijk strategisch adviseur digitalisering van het Stichtingsbestuur in twijfel getrokken. De keuze voor de adviseur is in het Stichtingsbestuur voorgelegd en geaccordeerd.

Kamervragen

Door de Tweede Kamerfractie van 50PLUS zijn naar aanleiding van de publicatie van het derde FTM-artikel op 10 februari schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Deze vragen hebben betrekking op de beoordeling van de onafhankelijkheid van het Accenture-onderzoek en de beoordeling van het onderzoek zelf, de bedrijfsvoering van Waternet en de status van het ILT-onderzoek.

Vertrouwelijkheid geschonden

In het Follow the Money artikel staat een aantal beweringen over onder andere de vertrouwelijkheid van het onderzoek door Accenture. Daarbij zijn ook screenshots aan het artikel toegevoegd die afkomstig zijn uit het geheime rapport van Accenture. Dat betekent dat de geheimhouding is geschonden, wat een misdrijf is. Het bestuur van AGV heeft inmiddels besloten over te gaan tot het doen van aangifte. Waternet zal dit ook doen.

Geen link met migratieproces drinkwaterfacturatie

Waternet heeft sinds november 2020 een nieuw facturatiesysteem voor haar drinkwaterklanten. Een overgang van een dergelijk systeem is een complex proces. De migratie heeft als gevolg gehad dat er enkele processen tijdelijk hinder hebben ondervonden. Zo ontvingen Waternetklanten met vertraging hun factuur, termijnnota's en eindafrekeningen, waardoor sommige klanten twee facturen vlak op elkaar ontvingen. Geen enkele klant heeft echter een dubbele factuur ontvangen en zal ook niet teveel betalen. Er is geen link tussen het in gebruik nemen van het nieuwe facturatiesysteem en cybersecurity.

Vervolg

Zoals hierboven geschetst, is er sinds december vorig jaar veel in gang gezet en zijn er ook al verbeteringen gerealiseerd. Conform de wensen van het Stichtingsbestuur is er een nieuwe CIO ad interim aangesteld. Er is en wordt voortgang geboekt op de meest urgente risico's en er wordt systematisch gewerkt aan een integrale aanpak van de overige risico's en er een helder plan is van wat er in 2021 moet gebeuren. Maar de opgave is nog altijd groot.

Ik zal u regelmatig en actief informeren over de voortgang.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Egbert J. de Vries

Wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit